

T.B.M.M.

İYİ PARTİ

GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih : 21.07.2026
Sayı : 724

10/4389

Rıdvan UZ
Çanakkale Milletvekili
TBMM Kâtip Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Türkiye’de özel okul ücretleri ve eğitimde ticarileşme sorununun nedenlerinin araştırılması; özel öğretim kurumlarında eğitim, yemek, servis, kitap, kırtasiye, kıyafet, etkinlik, sınav, teknoloji ve yardımcı kaynak ücretlerinde yaşanan artışların, ara sınıf ve yeni kayıt ücret farklarının, velilerin ekonomik yükünün, devlet okullarındaki nitelik ve kapasite sorunlarının, eğitimde fırsat eşitsizliğinin, özel okul-denetim ilişkilerinin, ücret artış sınırlarının uygulanmasının, tüketici hakları ihlallerinin, rekabeti sınırlayan uygulamaların, kayıt sözleşmelerinin, zorunlu ek hizmet bedellerinin ve kamu kurumları arasındaki koordinasyon eksikliklerinin tespit edilmesi; eğitim hakkını, fırsat eşitliğini; velilerin ekonomik güvenliğini ve kamusal eğitim niteliğini koruyacak etkin, şeffaf, adil ve bütüncül politikaların belirlenmesi amacıyla Anayasa’nın 98’inci ve İçtüzüğü’nün 104. ve 105. maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz. 09/06/2026

Rıdvan UZ
İYİ Parti Çanakkale Milletvekili

Rıdvan UZ
Çanakkale Milletvekili
TBMM Kâtip Üyesi

GEREKÇE

Eğitim hakkı, Anayasa ile güvence altına alınmış temel bir haktır. Eğitim, yalnızca ailelerin satın alma gücüne bırakılabilecek ticari bir hizmet değildir. Bir ülkede nitelikli eğitime erişim, velinin gelir düzeyine, yaşadığı semte, özel okul ücretini ödeyebilmesine veya ek kaynak alabilmesine bağlı hâle geliyorsa, orada eğitimde fırsat eşitliği zedelenmiş demektir. Eğitim, milletin geleceğini kuran en temel kamu hizmetidir; pazar tezgâhına konulacak bir meta değildir.

Türkiye’de özel okul ücretleri son yıllarda veliler için ağır bir ekonomik yük hâline gelmiştir. Millî Eğitim Bakanlığı mevzuatı doğrultusunda 2026-2027 eğitim öğretim yılı için yapılan hesaplamalara göre özel okullarda eğitimine aynı okulda devam eden ara sınıf öğrencileri için ücret artış tavanı yüzde **30,74**, 1, 5 ve 9’uncu sınıfa başlayacak yeni kayıtlar için ise yüzde **43,92** olarak kamuoyuna yansımıştır. Bu oranlar dahi birçok aile için çok yüksek bir artış anlamına gelirken, yemek, servis, kitap, kıyafet ve yardımcı kaynak gibi kalemlerdeki artışlar velilerin toplam yükünü daha da büyötmektedir.

Millî Eğitim Bakanlığı’nın 2024-2025 örgün eğitim istatistiklerine göre Türkiye’de örgün eğitimde toplam öğrenci sayısı **17 milyon 956 bin 523** olmuştur. Aynı istatistiklerde özel öğretim kurumlarındaki öğrencilerin toplam örgün eğitim içindeki oranı yüzde **9,1** olarak açıklanmıştır. Bu oran okul öncesi eğitimde yüzde **18,8**, ilkokulda yüzde **6,1**, ortaokulda yüzde **7**, ortaöğretimde ise yüzde **11,6** olarak gerçekleşmiştir. Bu veriler, özel öğretimin artık eğitim sisteminin sınırlı bir yan unsuru değil, milyonlarca öğrenciyi ve aileyi ilgilendiren büyük bir alan hâline geldiğini göstermektedir.

MEB’in aynı verilerine göre 2024-2025 eğitim öğretim yılında resmî okullarda **618 bin 860**, özel okullarda ise **134 bin 711** derslik kullanılmış; örgün eğitimde toplam derslik sayısı **753 bin 571** olmuştur. Özel okullardaki derslik sayısının büyüklüğü, özel öğretim kurumlarının eğitim sistemi içindeki yerini gösterdiği kadar, bu alanın denetim, ücretlendirme, hizmet standardı ve tüketici hakları bakımından da güçlü biçimde izlenmesi gerektiğini ortaya koymaktadır.

TÜİK’in 2024 Eğitim Harcamaları İstatistikleri’ne göre Türkiye’de eğitim harcamaları 2024 yılında bir önceki yıla göre yüzde **94,6** artarak **2 trilyon 200 milyar 338 milyon TL** olmuştur. Öğrenci başına yapılan eğitim harcaması ise 2023 yılında 49 bin 45 TL iken 2024 yılında 100 bin 307 TL’ye yükselmiştir. Bu artış, eğitim maliyetlerinin yalnızca özel okul velileri için değil, bütün toplum için ağırlaştığını göstermektedir.

Eğitim harcamalarındaki yükseliş, aile bütçelerini doğrudan etkilemektedir. Özel okulda çocuğu bulunan veliler, yalnızca yıllık eğitim ücretiyle karşılaşmamaktadır. Yemek, servis, kitap, kırtasiye, kıyafet, kulüp, etkinlik, sınav, yardımcı kaynak, dijital platform, etüt ve teknoloji bedeli gibi kalemler çoğu zaman toplam maliyeti eğitim ücretinin çok ötesine

Rıdvan UZ
Çanakkale Milletvekili
TBMM Kâtip Üyesi

taşımaktadır. Velinin önüne konulan fatura artık yalnızca okul faturası değil; neredeyse ikinci bir kira, ikinci bir kredi, ikinci bir geçim yüküdür.

Özel okul ücret artışlarında en tartışmalı alanlardan biri ara sınıf ve yeni kayıt ayrımıdır. Aynı okulda devam eden öğrenciler için belirli artış sınırları uygulanırken, yeni kayıt dönemlerinde başlangıç ücretlerinin çok daha yüksek seviyelere çıkması, aynı okul içinde farklı ücret yapıları oluşturabilmektedir. Bu durum hem veliler arasında adalet duygusunu zedelemekte hem de eğitim kurumlarının ücret politikalarının şeffaflığı bakımından soru işaretleri doğurmaktadır.

Yemek, servis, kitap ve kıyafet gibi ek hizmetler ayrıca araştırılmalıdır. Bazı özel okullarda velilerin belirli servis şirketlerine, belirli kırtasiye veya yayın paketlerine, belirli kıyafet tedarikçilerine yönlendirilmesi; alternatif tedarik imkânlarının sınırlı tutulması ve bu kalemlerde yüksek fiyat artışlarının yaşanması tüketici hukuku ve rekabet bakımından ciddi tartışmalara yol açmaktadır. Eğitim ücreti sınırlansa bile yan hizmetler üzerinden maliyetlerin artırılması, ücret denetimini fiilen etkisiz hâle getirebilir.

Özel okul ücretleri meselesi, devlet okullarının niteliğinden bağımsız ele alınamaz. Velilerin önemli bir bölümü çocuğuna daha nitelikli eğitim, yabancı dil, güvenli okul ortamı, sosyal etkinlik, düşük sınıf mevcudu, sınav başarısı veya bireysel takip imkânı sağlamak için özel okullara yönelmektedir. Eğer devlet okulları her bölgede eşit ve güçlü bir nitelik sunabilseydi, özel okullar üzerindeki baskı ve velilerin mecburiyet hissi de azalırdı. Kamusal eğitim güçlenmeden özel okul piyasasındaki sorunlar kalıcı biçimde çözülemez.

Eğitimde ticarileşmenin en ağır sonucu fırsat eşitsizliğidir. Geliri yüksek aile çocuğuna özel okul, özel ders, yabancı dil kursu, sınav koçluğu, dijital eğitim paketi ve sosyal etkinlik sağlayabilirken; dar gelirli aile çocuğunu kalabalık sınıfta, yardımcı kaynak alamadan, servis kullanmadan, beslenme sorunu yaşayarak okutmaya çalışmaktadır. Çocuklar aynı sınava giriyor ama aynı koşullarda hazırlanmıyor. Yarış aynı pistte görünse de ayakkabılar, başlangıç çizgileri ve imkânlar aynı değildir.

Özel okulların denetimi de ayrıca önemlidir. Eğitim hizmetinin niteliği, öğretmenlerin çalışma koşulları, ücretler, sözleşmeler, sınıf mevcutları, fiziksel güvenlik, rehberlik hizmetleri, okul sağlığı, servis güvenliği, yemek kalitesi, ölçme-değerlendirme süreçleri ve reklam-tanıtım faaliyetleri düzenli ve etkili biçimde denetlenmelidir. Özel okulun ticari işletme olması, eğitim hizmetinin kamu niteliğini ortadan kaldırmaz.

Öğretmenlerin özel okullardaki çalışma koşulları da eğitimde ticarileşme tartışmasının merkezindedir. Düşük ücret, uzun çalışma saatleri, güvencesiz sözleşmeler, performans baskısı, kayıt dönemi pazarlama sorumluluğu ve iş güvencesi eksikliği öğretmenlerin mesleki motivasyonunu ve eğitim niteliğini doğrudan etkilemektedir. Öğretmeni ucuz emek gibi gören bir özel okul düzeninde, eğitimin niteliği de kalıcı biçimde korunamaz.

Tel : 0.312.4206574 – 75

Faks : 0.312.4202300

E-posta : ridvan.uz@tbmm.gov.tr

Adres : Ana Bina E Blok 1.Kat Oda No: E120 TBMM/ANKARA

Rıdvan UZ
Çanakkale Milletvekili
TBMM Kâtip Üyesi

Özel okul reklamları ve tanıtımları da Meclis tarafından incelenmelidir. “Yüzde yüz başarı”, “garantili üniversite”, “dünya standartlarında eğitim”, “çift diploma”, “kişiye özel eğitim” gibi iddiaların ne ölçüde denetlendiği, velilerin yanıltıcı reklamlarla yönlendirilip yönlendirilmediği, burs oranlarının nasıl uygulandığı, erken kayıt kampanyalarında fiyatların nasıl belirlendiği ve kayıt sözleşmelerinde veliler aleyhine haksız şartlar bulunup bulunmadığı araştırılmalıdır.

Kayıt sözleşmeleri ve cayma-iade koşulları da tüketici hakları bakımından önemlidir. Velilerin kayıt yaptırdıktan sonra ekonomik zorluk, taşınma, okuldan memnuniyetsizlik veya öğrencinin başka okula geçmesi hâlinde hangi koşullarda iade alabildiği; yemek, servis, kitap ve diğer kalemlerin iade edilip edilmediği; sözleşmelerde tek taraflı fiyat artışı, hizmet değişikliği veya zorunlu paket hükümleri bulunup bulunmadığı incelenmelidir.

Özel öğretim kurumlarının mali yapısı da bu tartışmanın parçasıdır. Okul işletme maliyetleri, öğretmen maaşları, kira, enerji, vergi, finansman, yemek ve servis giderleri elbette dikkate alınmalıdır. Ancak maliyet artışı gerekçesi, velilere sınırsız ve denetimsiz ücret yansıtmanın kapısı hâline gelmemelidir. Eğitim hizmetinde makul kâr ile ölçüsüz fiyatlandırma arasındaki sınırın kamu yararı temelinde çizilmesi gerekir.

Devlet okullarında velilerden istenen bağış, aidat, kırtasiye, temizlik, güvenlik ve yardımcı kaynak giderleri de eğitimde ticarileşme başlığından ayrı düşünülemez. Eğitimin parasız olduğu söylenirken veliler fiilen temizlik malzemesi, fotokopi, kaynak kitap, sınıf ihtiyaçları ve okul aile birliği bağışlarıyla karşı karşıya kalıyorsa, kamusal eğitimde de örtülü maliyet oluşmaktadır. Bu durum, özel okul ücretleriyle birlikte genel eğitim maliyetinin ailelere yıkıldığını göstermektedir.

Bu kapsamda özel okul ücretlerinin il, kademe, okul türü ve hizmet kalemlerine göre dağılımı; eğitim, yemek, servis, kitap, kıyafet ve etkinlik ücretlerindeki artışlar; ara sınıf ve yeni kayıt fiyat farkları; ücret artış sınırlarının uygulanması; veli şikâyetleri; tüketici hakem heyeti ve mahkeme başvuruları; Rekabet Kurumu ve MEB denetimleri; özel okul öğretmenlerinin çalışma koşulları; devlet okullarındaki örtülü maliyetler ve eğitimde fırsat eşitsizliği Meclis tarafından bütün yönleriyle araştırılmalıdır.

Eğitimde ticarileşme, sessiz ama derin bir toplumsal ayrışma üretmektedir. Bir çocuğun geleceği, ailesinin banka hesabına göre şekillenmemelidir. Eğitimde fırsat eşitliği bozulduğunda, gelir eşitsizliği yalnızca bugünün değil, yarının da kaderi hâline gelir. Bu ülkenin evlatları parası olanın daha iyi eğitim aldığı, parası olmayanın imkân beklediği bir düzene mahkûm edilemez.

Türkiye’de özel okul ücretleri ve eğitimde ticarileşme sorununun tüm boyutlarıyla araştırılması; özel öğretim kurumlarında eğitim ve yan hizmet ücretlerinin, veli mağduriyetlerinin, tüketici hakları ihlallerinin, denetim eksikliklerinin, özel okul öğretmenlerinin çalışma koşullarının ve devlet okullarındaki örtülü maliyetlerin tespit edilmesi;

Tel : 0.312.4206574 -- 75

Faks : 0.312.4202300

E-posta : ridvan.uz@tbmm.gov.tr

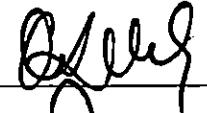
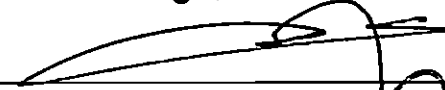
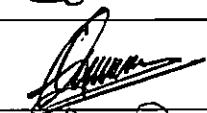
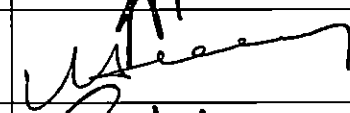
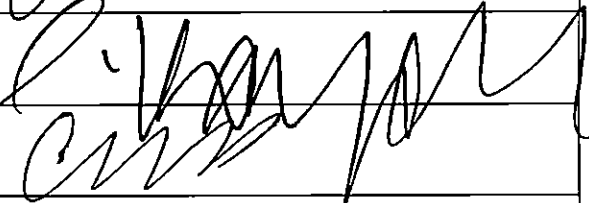
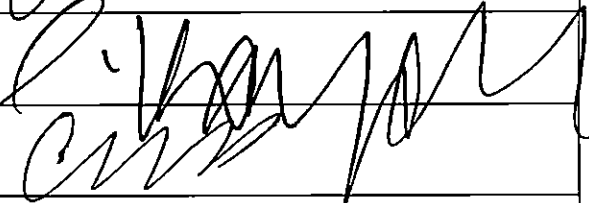
Adres : Ana Bina E Blok 1.Kat Oda No: E120 TBMM/ANKARA

Rıdvan UZ
Çanakkale Milletvekili
TBMM Kâtip Üyesi

eğitim hakkını, fırsat eşitliğini, kamusal eğitim niteliğini ve velilerin ekonomik güvenliğini koruyacak kalıcı politikaların geliştirilmesi amacıyla Meclis Araştırması açılması zorunludur.

Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

ADI VE SOYADI	SEÇİM BÖLGESİ	İMZASI
Ömer KARAKAŞ	AYDIN	
Yavuz DUTLU	DENİZLİ	
Yüksel AĞSLAN	ANKARA	
M. Cihan PAĞACI	İSTANBUL	M. Cihan Pağacı
Ayşe TÜRKER	ADANA	
Y. Selah TÜRKOĞLU	BURSA	
Burhanettin KOCAMAZ	MERSİN	BKocamaz
Tuna YALDIR	AKSARAY	
Selma TAŞCI	TEKİRDAĞ	
Senol SUNAT	MANİSA	
Metin ERGÜN	MUĞLA	M. Ergün
M. Mustafa GÜRBAN	GAZİANTEP	
Burak DALGIN	BALIKESİR	
Hüseyin KIRKPINAR	İZMİR	
Yavuz AYDIN	TRABZON	
Hasan TOKTAŞ	BURSA	
Mehmet AKALIN	EDİRNE	
Lutfullah KAYALAR	YOZGAT	
A. Şahin GİRKİN	HATAY	
A. İsmet FAKİBABA	ANKARA	A. İsmet Fakı Baba